

# KÚRIA

Bfv.I.1266/2012/13.szám

A Kúria Budapesten, a 2013. év június hó 25. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

## **v é g z é s t :**

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Zalaegerszegi Városi Bíróság 17.B.679/2011/11. számú ítéletét, valamint a Zalaegerszegi Törvényszék Bf.32/2012/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

## **I n d o k o l á s**

A Zalaegerszegi Városi Bíróság - a Be. XXVI. Fejezetében foglalt, a tárgyalásról lemondás szabályai szerint lefolytatott külön eljárás keretében - a 2011. november 10. napján kihirdetett 17.B.679/2011/11. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki 6 rendbeli folytatólagosan elkövetett csalás büntetében [Btk. 318. § (1) bekezdés és (5) bekezdés b) pont], 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett csalás büntetében [Btk. 318. § (1) és (4) bekezdés b) pont] és 39 rendbeli csalás büntetében [Btk. 318. § (1) és (4) bekezdés b) pont]. A bíróság ezért a terheltet - halmazati büntetésül- mint különös visszaesőt, három év hat hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és négy évi közügyektől eltiltásra ítélte és kötelezte 2.482.100 forint megfizetésére vagyonelkobzás címén; megszüntette a Zalaegerszegi Városi Bíróság 17.B.711/2007/16. számú ítéletével, valamint a Zalaegerszegi Városi Bíróság 17.B.122/2007/12. számú ítéletével kiszabott szabadságvesztésből engedélyezett feltételes szabadságot.

Megállapította, hogy a terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható, és rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről, a polgári jogi igényről és a bünygi költség viseléséről.

A terhelt és védője által enyhítésért bejelentett fellebbezés alapján másodfokon eljáró Zalaegerszegi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta; az elsőfokú ítélet 20. tényállási pontjában írt cselekményét a 19. és 32. tényállási pontban írt cselekménnyel együtt folytatólagosan elkövetettnek minősítette, és a börtönbüntetés tartamát két év nyolc hónapra enyhítette. Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyta.

A jogerős ítéletek ellen a terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt, tartalma szerint arra hivatkozva, hogy az eljáró bíróságok vele szemben a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt törvénysértően súlyos büntetést szabtak ki. Álláspontja szerint a cselekmények elkövetésekor hatályos büntető törvény rendelkezései a tárgyalásról lemondó terhelt esetében - a három évet meghaladó, de öt évnél nem súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt - a kiszabható büntetés legfeljebb két év lehetett.

A 2013. június 7-én kelt kiegészítő beadványában továbbá arra hivatkozott, hogy az eljáró ügyész a tárgyaláson a középértéket megközelítő büntetés kiszabását indítványozta, valamint előadta, hogy tudomása szerint az eljáró ügyésznek kellett volna felajánlania a büntetést, és neki - a terheltnek - nem is kellett volna részt vennie a nyilvános ülésen.

A Legfőbb Ügyészség a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartva, indítványozta, hogy a Kúria az indítványnak ne adjon helyt, és a megtámadott határozatokat nyilvános ülésen hatályukban tartsa fenn (BF.251/2013/2.).

A felülvizsgálati indítvány alapján a Kúria a Be. 420. § (1) bekezdésére figyelemmel nyilvános ülést tartott. A nyilvános ülésen a Legfőbb Ügyészség képviselője az indítványát az átiratban foglaltakkal egyezően tartotta fenn.

A felülvizsgálati indítvány nem megalapozott.

Btk. 2. §-a szerint a bűncselekményt az elkövetése idején hatályban levő törvény szerint kell elbírálni. Ha a cselekmény elbírálásakor hatályban levő új büntető törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el, akkor az új törvényt

kell alkalmazni; egyébként az új büntető törvénynek nincs visszaható ereje.

A terhelt a terhére rótt bűncselekményeket 2009. augusztus 5. és 2010. október 30. között követte el.

A terhelt által elkövetett bűncselekmények közül az elkövetéskor hatályos rendelkezések szerint a Btk. 318. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő csalás büntette miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés; a csalás 318. § (4) bekezdésének b) pontja szerinti alakzata miatt két hónaptól három évig terjedő szabadságvesztés a kiszabható büntetés.

A Btk. 12. § (1) bekezdése szerint bűnhalmazat létesül, ha az elkövető több cselekménye több bűncselekményt valósít meg, és azokat egy eljárásban bírálják el.

A Btk. 82. § (2) bekezdése szerint bűnhalmazat esetén a büntetést a bűnhalmazatban lévő bűncselekmények büntetési tételei közül a legsúlyosabbnak az alapulvételével kell kiszabni; a (3) bekezdés szerint pedig akkor, ha a törvény a bűnhalmazatban levő bűncselekmények közül legalább kettőre határozott ideig tartó szabadságvesztést rendel, a büntetési tétel felső határa a felével emelkedik, de az nem érheti el az egyes bűncselekményekre megállapított büntetési tételek felső határának együttes tartamát.

A terhelt által elkövetett bűncselekmények miatt a halmazati büntetés felső határa hét év hat hónap lenne, mivel az egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő csalás büntette miatt kiszabható szabadságvesztés felső határa emelkedne a felével, azaz két év hat hónappal.

A terhelt felelősségre vonása azonban a Be. XXVI. fejezete szerinti, tárgyalásról lemondásos külön eljárásban történt meg. Ennek az eljárásnak a lényege, hogy amennyiben a terhelt a vádemelést megelőzően bűnösségére is kiterjedő beismerő vallomást tesz és a tárgyaláshoz való jogáról lemond, a bíróság az ügyész indítványára, nyilvános ülésen hozott ítélettel megállapíthatja a vádirattal egyező tényállás, valamint a vádirattal egyező minősítés miatt a vádlott bűnösségét, és a Btk. Különös Részében meghatározott büntetési tételnél enyhébb büntetést szabhat ki, illetve intézkedést alkalmazhat.

Megjegyzi a Kúria a terhelt által hivatkozottak kapcsán azt is, hogy az eljárási szabályok szerint a terheltnek a tárgyalásról nem csak az ügyész, hanem a bíróság előtt is le kell mondania, és részletes beismerő vallomást kell tennie [Be. 542. § (5) bek.]. Ha ennek bármelyike elmarad, tehát a terhelt a bíróság előtt nem jelenik meg, vagy ott a tárgyaláshoz való jogáról a bírósági kioktatást követően nem mond le, avagy nem tesz beismerő vallomást, a tárgyalásról lemondásos eljárást tovább folytatni nem lehet, és ennél fogva az erre az elbírálási formára előírt enyhébb jogkövetkezmények sem alkalmazhatók.

A tárgyalásról lemondás mellett a Btk.-nak a terhelt terhére rótt bűncselekmények elkövetési idején hatályos 87/C. § b) pontja szerint kiszabható szabadságvesztés mértéke a három évet meghaladó, de öt évnél nem súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt a két évet nem haladhatta meg. A Btk. 85/A. §-ának (1) bekezdése alapján azonban arra az esetre, ha a tárgyalásról lemondásos eljárásban a terhelt több bűncselekményét bírálták el, tehát bűnhalmazat miatt kellett kiszabni a büntetést, a tárgyalásról lemondás esetén a 85. § (1)-(2) bekezdéseinek rendelkezései voltak irányadók azzal, hogy a büntetést a bűnhalmazatban lévő bűncselekményekre a halmazati büntetést 87/C. § alapján kiszabható büntetések közül a legsúlyosabbnak az alapulvételével kellett kiszabni. A (2) bekezdés szerint pedig a tárgyalásról lemondás esetén akkor, ha a törvény a bűnhalmazatban lévő bűncselekmények közül legalább kettőre határozott ideig tartó szabadságvesztést rendelt, a 87/C. § alapján kiszabható legsúlyosabb büntetési tétel felső határa a felével emelkedett, de az nem érhetette el az egyes bűncselekményekre a 87/C. § alapján kiszabható büntetések együttes tartamát.

A terhelt által elkövetett bűncselekmények esetében e szabályok a következőket jelentik:

A Btk. 318. § (5) bekezdésének b) pontja szerinti csalás büntette miatt - amelynek büntetési tétele egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés - tárgyalásról lemondásos eljárásban a kiszabható büntetés a Btk. 87/C. § b) pontja alapján a két évet nem haladhatja meg. A Btk. 85/A. § (2) bekezdése szerint - a halmazati büntetésre tekintettel - ez a két évi szabadságvesztés, mint a legsúlyosabb büntetési tétel felső határa emelkedik a felével. A terhelt által elkövetett bűncselekmények bűnhalmazatban történő elbírálásakor a tárgyalásról lemondás esetén kiszabható legsúlyosabb büntetés tehát három évig terjedő szabadságvesztés.

A Zalaegerszegi Törvényszék mindezt helyesen ismerte fel, és

enyhítette a terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztést két év nyolc hónapra.

Felülvizsgálat keretében a jogerősen kiszabott büntetés kizárólag akkor változtatható meg, ha annak neme vagy mértéke büntető anyagi jogi szabályt sért.

Jelen esetben azonban a büntetést a törvényes keretek között szabta ki a Zalaegerszegi Törvényszék, annak pedig, hogy az ügyész a nyilvános ülésen a középértéket megközelítő büntetés kiszabását indítványozta, azért nincs jelentősége, mert a bíróság nincs kötve a vádlónak a vád tárgyává tett cselekmény Btk. szerinti minősítésére, a büntetés kiszabására vagy intézkedés alkalmazására vonatkozó indítványához [Be. 2. § (4) bek.].

Emellett a törvényes keretek között kiszabott büntetés esetén nem vizsgálható az sem, hogy milyen súlyosító vagy enyhítő körülményekre voltak figyelemmel az eljáró bíróságok.

A Kúria a Be. 423. § (5) bekezdése alapján a megtámadott határozatot a 416. § (1) bekezdésének c) pontja alapján is felülbírált, azonban olyan eljárási szabálysértést, amely a megtámadott határozat hatályon kívül helyezését eredményezhetné, nem észlelt.

Ezért a Be. 426. §-a alapján a megtámadott határozatot hatályában fenntartotta.

A Kúria végzése elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, az újabb felülvizsgálat lehetőségét a Be. 418. § (3) bekezdése, illetve 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki.

Budapest, 2013. június 25.

Dr. Mészár Róza s. k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s. k.  
előadó bíró, Dr. Csák Zsolt s. k. bíró

A kiadmány hitelül:

AIné írnök